

LIGA ORAȘELOR ȘI COMUNELOR

LOC

Cu fața spre popor!

Pace · Credință · Familie

Moldova are LOC în Europa și în viitor!

Angajamentul electoral al Ligii Orașelor și Comunelor (LOC)

Dragi cetățeni,

Pe 28 septembrie nu alegem doar un Parlament. Alegem drumul Moldovei – între stagnare și corupție sau un viitor european, cu oameni competenți și onești care să ne reprezinte.

LOC vă promite că în Parlament nu vor ajunge politicieni rupți de realitate, ci profesioniști și lideri din comunități, oameni care au demonstrat prin muncă și rezultate că se poate.

Ne angajăm să:

- Aducem Europa acasă, prin legi moderne și fonduri europene investite în sate și orașe;
- Luptăm pentru autonomie reală, ca deciziile și banii să

rămână acolo de unde vin – în comunități;

- Trimitem în Parlament oameni curați, competenți și curajoși, care să apere interesul cetățenilor, nu al grupurilor de partid;
- Facem dreptate în distribuirea resurselor, astfel încât fiecare copil, fiecare familie, fiecare localitate să simtă sprijinul statului;
- Construim o Moldovă europeană, unde administrația lucrează pentru oameni, nu împotriva lor.

Drumul nostru este clar: spre Europa,
CU FAȚA SPRE POPOR!

LOC pledează ferm pentru trei valori fundamentale, care vor sta la baza fiecărei decizii politice și a fiecărei inițiative legislative: **Pacea**, ca temelie a unității naționale; **Credința**, ca lumină morală și sprijin spiritual pentru societate; și **Familia**, ca nucleu al comunităților și garanție a viitorului.

LOC este garanția că Moldova va avea în Parlament o voce cinstită, puternică și profesionistă, o echipă care nu face promisiuni goale, ci aduce rezultate.

Pe 28 septembrie, alegerea este clară:

**O Moldovă europeană,
condusă de oameni competenți
și dedicați,
CU FAȚA SPRE POPOR!**

LIGA ORAȘELOR ȘI COMUNELOR

LOC

**Partidul Politic
„LIGA ORAȘELOR ȘI COMUNELOR”**

Anatolie Dimitriu,
Ex-primar al Raionului Ialoveni,
Ex-deputat în Parlamentul RM

Obiective fundamentale

1. Autonomie locală reală și nediscriminatorie

- Garantarea libertății autorităților locale de a acționa fără imixțiuni politice;
- Respectarea diversității etnice, lingvistice, religioase și sociale în exercitarea autonomiei.

2. Descentralizare administrativă și financiară

- Direcționarea a 5% din TVA către bugetele primăriilor;

Elena Dragalin,
Președinta Moldova AID,
Fondatoarea Convenției
Moldo-Americane

Măsurile Prioritare

1. Reprezentare Reală a Diasporei

- vot online și prin corespondență;
- Deschiderea de **consulate mobile și digitale** în marile centre ale Diasporei;

Reforma administrației publice: puterea aproape de cetățeni!

LOC își propune să reconstruiască statul printr-o reformă profundă a administrației publice, bazată pe principii europene, eficiență instituțională și autonomie locală autentică. Credem într-o Moldova unde deciziile și resursele nu mai sunt concentrate la centru, ci distribuite echitabil către comunități.

- Alocarea unei părți din impozitul pe venit al agenților economici către APL;
- Colectarea impozitului pe venit al persoanelor fizice la locul de domiciliu.

3. Digitalizarea administrației și reducerea birocrației

- Digitalizarea completă a serviciilor publice;
- Documente, cereri și plăți 100% online până în 2028;
- Crearea birourilor locale pentru atragerea investițiilor și scrierea de proiecte.

4. Reorganizarea consiliilor raionale și regionalizarea

- Transformarea structurilor raionale în **centre regionale strategice**;

- Regionalizarea serviciilor publice în educație, sănătate, economie și gestionarea fondurilor europene.

5. Drepturi și protecție pentru administrația locală

- Resurse financiare proporționale cu atribuțiile prevăzute de lege;
- Posibilitatea înființării **Poliției Locale** pentru ordine publică, după model european;

6. Plafon salarial pentru funcțiile publice

- Nicio persoană plătită din bugetul public nu va avea un salariu mai mare decât **3 salarii medii pe economie**.

7. Stop salariilor exorbitante și abuzurilor

- Plafon unitar pentru agenții,

consilii și întreprinderi de stat;

- Nicio remunerație abuzivă în timp ce profesorii și medicii trăiesc la limita subzistenței;
- Revizuirea urgentă a contractelor și schemelor care au permis salarii de milioane din bani publici.

8. Respect pentru contribuabili

Cetățeanul care plătește taxe are dreptul să știe:

- unde merg banii lui,
- cine este plătit din buget,
- ce face fiecare instituție pentru oameni.

LOC va implementa un **portal public al cheltuielilor în timp real**, accesibil tuturor, fără bariere birocratice.

Moldova are LOC pentru fiecare vis dus departe și fiecare realizare întoarsă acasă!

Diaspora nu este departe – Diaspora este Moldova, pretutindeni. LOC construiește o punte reală între localitățile Moldovei și comunitățile moldovenesti de peste hotare, integrând vocea, experiența și contribuția fiecărui cetățean, oriunde s-ar afla.

- Buget anual pentru proiecte culturale și civice inițiate de Diasporă;
- Crearea **Consiliilor Consultative ale Diasporei** la nivel local;

2. Asistență și Protecție

- Sprijin consular de urgență 24/7;
- Ajutor juridic gratuit în caz de exploatare, muncă ilegală sau urgențe familiale;
- Consulate digitale cu acces rapid la servicii administrative.

3. Educație și Identitate Culturală

- Susținerea școlilor duminicale în limba română;

- Tabere de vară în Moldova pentru copiii din Diasporă;
- Burse pentru studii în Moldova;
- Adaptarea rapidă a copiilor reveniți în școli – **fără discriminare, fără repetenție**.

4. Diaspora ca Investitor și Partener

- Programul „**Diaspora Invest – Local**”: granturi pentru afaceri deschise de cei reveniți acasă;
- Cofinanțare pentru proiecte de infrastructură propuse de asociațiile Diasporei;
- „Zilele Economice ale Diasporei” – târguri de investiții și inovații în fiecare raion;

- Fond de investiții locale din reamitențe (parteneriat public-privat);
- Reduceri de TVA pentru produsele fabricate de întreprinderile Diasporei.

5. Repatriere și Reintegrare cu Demnitate

- Programul „**Revin Acasă cu Demnitate**”: granturi pentru familiile care se stabilesc definitiv în Moldova;
- Recunoaștere rapidă și digitală a diplomelor și certificatelor;
- Acces prioritar la locuințe și funcții publice pentru profesioniștii reveniți;
- Asigurări medicale și sociale pentru vârstnicii reîntorși;
- Programul „**Acasă la Bătrânețe**” – centre comunitare pentru seniori, transport gratuit, pensii recunoscute bilateral.

Angajamentul LOC

LOC garantează că Diaspora nu va mai fi doar pomenită de sărbători, ci ascultată, respectată și inclusă în fiecare zi. Vom construi sate și orașe în care **fiecare plecare se poate transforma într-o revenire cu sens**.

**LOC – Leagă Moldova de oameni.
Nu-i uită. Nu-i pierde.**

Agricultura și dezvoltarea rurală

Agricultura este coloana vertebrală a economiei Republicii Moldova, asigurând locuri de muncă pentru circa 30% din populație și reprezentând peste 7% din PIB. În viziunea LOC, fermierul trebuie să fie sprijinit prin politici clare, investiții moderne și o orientare

strategică spre agricultura durabilă, integrată în piața europeană. LOC își asumă transformarea agriculturii într-un sector competitiv, rezilient și prietenos cu mediul, capabil să asigure securitatea alimentară a țării și exporturi cu valoare adăugată.

Obiective strategice LOC

1. Agricultura modernă și prietenoasă cu mediul

- Promovarea **agriculturii regenerative și conservative** (lucrări minime ale solului, rotația culturilor, reducerea pesticidelor).
- Dezvoltarea **tehnologiilor de precizie și digitalizare**: drone, senzori, irigare prin picurare, aplicații smart pentru fermieri.
- Reabilitarea și modernizarea sistemelor de irigații și crearea unor asociații puternice ale utilizatorilor de apă.

2. Educație, cercetare și inovație în agricultură

- Crearea și implementarea unui **Cod al Bunelor Practici Agricole**.
- Sprijinirea **instituțiilor de cercetare** pentru producția de semințe adaptate la schimbările climatice.
- Programe naționale pentru **formarea profesională a fermierilor** și transferul tehnologic (AKIS).
- Dezvoltarea **energiei regen-**

3. Dezvoltarea industriei agroalimentare și accesului pe piețe

- Extinderea capacităților de procesare și orientarea spre **produse cu valoare adăugată**, nu doar materie primă.
- Sprijinirea exporturilor prin alinierea la standardele UE și promovarea brandurilor moldovenești.
- Crearea unei piețe interne puternice, cu depozite frigorifice și centre de colectare moderne.
- Introducerea unor **scheme de etichetare durabilă** pentru produsele alimentare.

4. Sprijin pentru fermieri și comunități rurale

- Crearea unui **registru complet al fermierilor** și a unui sistem de subvenții echitabile și transparente.
- Subvenții speciale pentru fermierii mici și mijlocii, tinerii agricultori și zonele defavorizate.
- Introducerea unor **scheme de asigurare agricolă** pentru secetă, grindină și alte calamități.

- Programe de asociere a producătorilor pentru negocierea de prețuri mai bune.

5. Adaptare la schimbările climatice

- Programe naționale de **gestionare a riscurilor climatice** și prevenirea dezastrelor.
- Sprijin pentru **împăduriri și reîmpăduriri** pe terenurile degradate.
- Promovarea agriculturii ecologice și a biodiversității.

Angajamentele LOC

- Creșterea alocărilor bugetare pentru agricultură și dezvoltare rurală.
- Integrarea agriculturii moldovenești în **lanțurile valorice europene**.
- Sprijin pentru fiecare fermier prin **acces la tehnologie, instruire și piețe**.
- O agricultură modernă, competitivă, care să asigure **venituri mai mari pentru fermieri și alimente sănătoase pentru cetățeni**

LOC

CU FAȚA SPRE POPOR!
PACE · CREDINȚĂ · FAMILIE

LOC

Partidul Politic
„LIGA ORAȘELOR ȘI COMUNELOR”

Alexandru Bujorean,
Primarul orașului Leova

O economie pentru oameni, nu pentru interese!

Economia Republicii Moldova stagnează din cauza corupției, lipsei de viziune și a unei administrații fiscale abuzive. Investițiile străine întârzie să vină din cauza riscurilor și impredictibilității, iar resursele interne rămân blocate „în umbră”. Liga Orașelor și Comunelor (LOC) propune o reformă economică curajoasă, realistă și orientată spre dezvoltare, bazată pe potențialul existent în țară și pe bunele practici europene.

1. Sanatoriul fiscal – bani la lumină pentru Moldova

- Introducerea unui mecanism de **legalizare a capitalului intern**: persoanele care au economii neînregistrate vor putea să le depună în sistemul bancar, achitând o taxă unică de 5% către stat.
- Fondurile astfel mobilizate vor deveni **resursă de investiții** pentru economie.
- Persoanele aflate sub anchetă penală nu vor putea beneficia de acest mecanism.

2. Rata unică de impozitare – simplitate, echitate, dezvoltare

- Introducerea unei **rate unice de impozitare** pentru veniturile persoanelor fizice și juridice:
 - a. Vom introduce un nou sistem de impozitare a venitului microîntreprinderilor și anume:
 - pentru întreprinderile cu cel mult 3 angajați - 2% din cifra anuală de afaceri;
 - pentru întreprinderile care

au de la 3 la 9 angajați – 1.5% din cifra anuală de afaceri;

- pentru întreprinderile care au de la 9 la 25 angajați – 1% din cifra anuală de afaceri.
- b. Vom introduce un nou sistem de impozitare a salariilor pentru angajații microîntreprinderilor:
 - impozit unic salarial în valoare de 23%. Impozitul unic salarial va substitui:
 - a) impozitul pe venit din salariu; b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii; c) primele de asigurare obligatorie de asistență medicală datorate de angajați; d) taxele locale.

3. Stimularea exporturilor – TVA zero pentru dezvoltare

- Companiile care exportă minimum 20% din cifra de afaceri vor putea achiziționa marfă pe piața internă **fără TVA**, în limita valorii exporturilor din anul precedent;

- Acest model, aplicat cu succes în țări europene, va motiva firmele moldovenești să **crească exporturile și competitivitatea** pe piața europeană;
- Vom ridica plafonul de plată a Taxei pentru Valoarea Adăugată (TVA) la 5 milioane de lei.

4. Industria 2.0 – tehnologizare și inovație

- Scutirea de **taxe vamale și TVA la import** pentru companiile care achiziționează utilaje moderne destinate propriei producții;
- Interdicția revânzării utilajelor în primii 5 ani, pentru a asigura folosirea lor în producție;
- Crearea de **clustere industriale regionale** în jurul școlilor profesionale, dotate cu utilaje moderne și specializate în mecanică, electrică și automatizare.

5. Integrarea tinerilor în economie

- Stimulente fiscale pentru companiile care oferă **stagii de practică** elevilor și studenților: reducere de 5% la impozitul pe venit;
- Reducerea cu 3% a impozitului pe venit pentru primii trei ani de la angajarea tinerilor absolvenți;
- Astfel, Moldova va crea o **forță de muncă calificată** și va combate exodul tinerilor.

6. Dezvoltarea zonelor industriale în fiecare raion

- Vom relansa programul de construcție a Platformelor Industriale Multifuncționale în fiecare raion unde nu există activitate industrială;
- Vom dezvolta parcurile industriale existente și vom crea facilități fiscale pentru atragerea investitorilor străini.

O Justiție curată și independentă, în slujba Cetățeanului

Justiția este fundamentul statului de drept și piatra de temelie a unei democrații funcționale. În lipsa unei justiții eficiente, independente și libere de influențe politice sau oligarhice, combaterea corupției devine imposibilă, iar încrederea cetățenilor în stat se prăbușește. LOC consideră că doar o justiție funcțională poate contribui real la dezvoltarea localităților, atragerea investițiilor și protejarea drepturilor fiecărui cetățean.

Direcții de acțiune:

1. Reforma instituțiilor de justiție

- Asigurarea independenței sistemului judiciar prin eliminarea ingerințelor politice. Depolitizarea Consiliului Superior al Magistraturii și al Consiliului Superior al Procurorilor;
- Proces transparent și meritocratic de selecție a judecătorilor și procurorilor;
- Salarizare competitivă pentru a reduce tentațiile corupției;
- Digitalizarea sistemului judiciar pentru procese mai rapide și transparente.

2. Lupta împotriva corupției

- Întărirea Procuraturii Anticorupție și a Centrului Național Anticorupție prin autonomie reală și resurse suficiente. Eventual crearea unei singure instituții unice de lup-

tă împotriva corupției după modelul DNA și crearea unui mecanism eficient de control civic;

- Crearea unui mecanism independent de **confiscare a averilor ilicite**;
- Implementarea unui **Cod de etică și integritate** obligatoriu pentru funcționari și aleși locali;
- Lansarea unei campanii naționale “Eu nu!” în care funcționarii publici își iau public angajamentul să nu ia și să nu ofere mită;

3. Justiție accesibilă și eficientă

- Introducerea digitalizării totale a proceselor judiciare: dosare online, ședințe publice transmise în direct, acces rapid la hotărâri;
- Reducerea termenelor proceselor prin simplificarea procedurilor;

- Crearea unor centre regionale de consultanță juridică gratuită pentru cetățenii vulnerabili.

4. Cultura respectului față de lege

- Educație civică în școli: elevii trebuie să înțeleagă încă din copilărie ce înseamnă drepturile, responsabilitățile și justiția;
- Campanii publice de promovare a eticii, legalității și integrității în serviciul public.

Obiectiv măsurabil:

LOC își propune ca până în **2029**, Republica Moldova să atingă următoarele rezultate concrete în domeniul statului de drept:

- Independența sistemului judiciar confirmată de rapoartele internaționale (UE, GRECO, Transparency International);

- Reducerea percepției corupției cu cel puțin 10% (conform Indexului de Percepție a Corupției).
- Acces digital universal la serviciile judiciare pentru cetățeni;
- Crearea unui mecanism funcțional de confiscare a averilor ilicite și utilizarea lor pentru investiții publice (educație, sănătate, infrastructură).

Pentru LOC Moldova, **statul de drept nu este un slogan, ci o condiție esențială pentru dezvoltarea țării**. Fără justiție independentă, Moldova nu poate atrage investiții, nu poate proteja cetățenii și nu poate deveni parte a Uniunii Europene.

Noi credem într-o Moldova unde legea se aplică tuturor, unde corupția nu este tolerată și unde cetățeanul are încredere că drepturile sale sunt protejate.

Natalia Remeșovschi,
Lector universitar,
Doctor în Științe Economice

1. OAMENII EDUCAȚIEI – PROFESORUL ÎN CENTRUL SISTEMULUI

- Crearea unui **sistem național de evaluare și motivare** a cadrelor didactice, bazat pe performanță, feedback-ul elevilor, părinților și comunității.
- Introducerea unor **pachete salariale diferențiate** în funcție de rezultate, zone defavorizate și domenii cu deficit de profesori.
- **Atracția tinerilor în sistem** prin burse speciale, stagii plătite și facilități la angajare.
- Dezvoltarea conceptului de „Educație pe parcursul vieții”: cursuri de recalificare, masterate, învățământ dual, programe online și ateliere digitale accesibile tuturor.

2. EFICIENȚĂ ȘI TRANSPARENȚĂ ÎN GESTIUNE

- **Reforma managementului instituțiilor de învățământ**, cu

reducerea birocrăției și crearea unui mediu de lucru creativ și eficient.

- **Optimizarea costurilor** prin digitalizare și printr-o utilizare echitabilă a resurselor, fără a afecta calitatea procesului educațional.
- Corelarea remunerării cadrelor și a finanțării instituțiilor cu **performanța reală și rezultatele obținute**.

3. ACCES ȘI INCLUZIUNE – EDUCAȚIE PENTRU TOȚI

- Garantarea **accesului la educație indiferent de statut, vârstă, locație sau etnie**.
- Crearea de **centre educaționale în zonele rurale și defavorizate**, adaptate urbanizării și nevoilor comunităților.
- Implicarea diasporei în **mentorat, burse și investiții în educație**.
- Dezvoltarea programelor educaționale pentru **persoane vârstnice** și pentru reintegrarea adulților în piața muncii.

4. RACORDAREA LA ECONOMIE ȘI SOCIETATE

- **Actualizarea curriculumului** după cerințele pieței muncii,

economiei și tendințelor internaționale.

- Promovarea **învățământului dual și profesional-tehnic** în parteneriat cu mediul de afaceri local.
- Crearea de **Consilii Educaționale Locale** (profesori, elevi, părinți, antreprenori, diaspora) care să decidă adaptarea educației la specificul comunității.
- Sprijin pentru **proiecte de cercetare și inovare** aplicabile direct în economie și societate.

5. EDUCAȚIE DIGITALĂ ȘI INFRASTRUCTURĂ MODERNĂ

- Dezvoltarea unei **platforme unice de e-learning naționale**, care să integreze resurse educaționale, profesori și elevi într-un sistem digital coerent.
- Creșterea **competențelor digitale ale profesorilor** și extinderea platformelor educaționale naționale.
- Investiții în **echipamente moderne pentru școli și universități**: laboratoare digitale, biblioteci online, centre multimedia.
- Asigurarea **internetului de mare viteză în toate instituțiile de învățământ**.

6. PARTENERIATE PENTRU EDUCAȚIE

- Consolidarea parteneriatului **Educație – Economie locală – Diasporă**.
- Implicarea autorităților locale în gestionarea instituțiilor educaționale prin **decentralizarea responsabilităților**.
- Dezvoltarea unor **rețele de colaborare internațională** pentru schimb de experiență și proiecte comune.

7. PRESTIGIU ȘI RECUNOAȘTERE

- Promovarea **învățământului autohton** ca marcă de calitate și competitivitate regională.
- Crearea unui **sistem național de recunoaștere a performanței educaționale**, pentru instituții, profesori și elevi.
- Consolidarea **imaginii și reputației școlii moldovenești** prin vizibilitate internațională, parteneriate și mobilități academice.

Educația propusă de LOC este o **educație a șanselor egale**, care pune accent pe **oameni, calitate, eficiență și digitalizare**.

Astfel, fiecare cetățean va avea cunoștințe și oportunități de carieră, angajatorii vor beneficia de forță de muncă pregătită, iar statul de o **creștere economică și socială durabilă**.

Cultura și identitatea națională

Cultura este sufletul unei națiuni. Fără cultură, nu există identitate, fără identitate nu există stat puternic. LOC consideră cultura un pilon strategic al dezvoltării economice și sociale, un spațiu al educației și coeziunii, dar și o punte de legătură între generații.

În următorii patru ani, LOC se angajează să transforme domeniul culturii într-un sector modern, bine finanțat, respectat și deschis tuturor, integrat pe deplin în spațiul cultural european.

Probleme majore în domeniu

- Salarii mici și lipsă de motivație pentru angajații din cultură.
- Infrastructură învechită: case de cultură, biblioteci și muzee în stare precară.
- Lipsa programelor de sprijin pentru tinerii artiști și familiile lor.
- Patrimoniu cultural degradat și slab valorificat turistic.
- Acces limitat al tinerilor și elevilor la educație culturală modernă.
- Lipsa finanțării și a mecanismelor clare de sprijin pentru industriile creative.

Obiective strategice LOC

1. **Demnitate pentru profesioniștii din cultură** – salarii competitive, condiții adecvate, recunoaștere publică.
2. **Acces echitabil la cultură pentru tineri și comunități** – educație culturală, evenimente accesibile, digitalizare.
3. **Integrarea culturii moldovenești în spațiul european** – parteneriate, schimburi culturale, atragere de fonduri UE.
4. **Protejarea și valorificarea patrimoniului național** – restaurare, turism cultural, arhivă digitală a tradițiilor.
5. **Sprijinirea industriilor culturale**

și **creative** – motor de inovație și dezvoltare economică.

Acțiuni prioritare

1. **Oameni bine plătiți, instituții sustenabile**
 - Dublarea treptată (până la 100% în patru ani) a salariilor pentru circa 10.000 de angajați din sectorul cultural.
 - Crearea unei linii bugetare pentru finanțarea instituțiilor culturale din subordinea APL.
 - Stimulente pentru atragerea tinerilor în instituțiile culturale din mediul rural.
2. **Sprijin pentru familiile tinere de artiști**
 - Grant nerambursabil de **200.000 lei** pentru achiziția primei locuințe pentru tinerii artiști sub 35 de ani.
 - Program național de mobilitate culturală pentru stabilirea artiștilor în orașe mici și sate.
3. **Infrastructură culturală modernă**
 - Reabilitarea a cel puțin **30 de case de cultură, 20 de biblioteci și 10 muzee** prin programul „Satul European”.
 - Dotări IT, internet rapid și spații multifuncționale pentru evenimente comunitare.
4. **Patrimoniu cultural și turism**

- Restaurarea a cel puțin **5 clădiri istorice** și integrarea lor în circuitul turistic.
- Program național pentru reabilitarea și întreținerea monumentelor istorice și culturale.

5. Acces echitabil la cultură

- Programul **TIN/CULT** – acces gratuit sau subvenționat la spectacole, muzee și evenimente pentru elevi și studenți.
- Voucher cultural anual pentru tinerii între 14–18 ani.
- Platformă digitală națională cu spectacole filmate, arhive și resurse educaționale.

6. Educație culturală pentru toți

- Modul obligatoriu „Educație culturală și patrimoniu” în curriculumul școlar.
- Reabilitarea și modernizarea Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.
- 5 centre regionale de formare continuă pentru profesioniștii din domeniu.

7. Industrii culturale și creative

- Granturi, credite preferențiale și parteneriate pentru dezvoltarea industriilor creative.
- Crearea huburilor culturale pentru tineri artiști și antreprenori.
- Programe educaționale în producție muzicală, management cultural și marketing creativ.

Galina Tonu,
Ex-vicepreședintă
a Raionului Ialoveni

8. Diversitate și patrimoniu imaterial

- Sprijin pentru cultura minorităților naționale și etnice.
- Digitalizarea tradițiilor, meșteșgurilor și dansurilor populare („Arhiva vie”).
- Promovarea multiculturalismului prin centre culturale regionale.

9. Industria filmului

- Operaționalizarea Fondului Cinematografiei cu buget multianual stabil.
- Finanțarea filmelor autohtone (scurtmetraje, documentare, filme pentru copii).
- Festival Național de Film organizat anual.

Angajamentul LOC

LOC își asumă să aducă **cultura mai aproape de oameni**. Cultura va fi motor de identitate, coeziune socială și dezvoltare economică. În următorii patru ani, vom construi o **Moldovă mândră de trecutul său, activă în prezent și respectată în Europa**.

Apărarea și Securitatea Națională

Republica Moldova este astăzi expusă unor riscuri și amenințări fără precedent. Într-un context regional marcat de război și presiuni hibride, statul nostru trebuie să-și consolideze urgent capacitățile de apărare. LOC consideră securitatea națională drept fundament al stabilității și dezvoltării țării.

Probleme identificate

- **Subfinanțarea apărării naționale** – buget sub 1% din PIB, mult sub media europeană, ceea ce blochează modernizarea infrastructurii militare și echipamentele.
- **Capacitate redusă de apărare** – lipsa apărării aeriene, cibernetice și antiteroriste, un sistem ineficient de mobilizare și pregătire a rezerviștilor.
- **Amenințarea regiunii transnistrene** – prezența trupelor străine pe teritoriul suveran al Republicii Moldova.
- **Resurse umane insuficiente** – exodul militarilor profesioniști, lipsa de motivație și dificultăți majore în recrutarea tinerilor.
- **Vulnerabilități cibernetice și hibride** – infrastructura critică expusă atacurilor informatice și campaniilor de dezinformare.
- **Dependența excesivă de ajutorul extern** – lipsa unei viziuni interne coerente care să maximizeze parteneriatele internaționale.
- **Capacitate limitată de răspuns**

la urgențe civile – pregătire insuficientă a armatei pentru sprijinul populației în caz de dezastre sau pandemii.

Obiectivele LOC

1. Creșterea bugetului apărării

- Până în anul 2030, bugetul apărării trebuie să ajungă la minimum 2% din PIB.
- Alocarea de resurse pentru infrastructură, echipamente moderne și condiții decente pentru militari.

2. Reforma profundă a sistemului național de apărare

- Modernizarea doctrinei militare pentru a răspunde riscurilor actuale.
- Crearea unui sistem funcțional de pregătire și mobilizare a cetățenilor și a rezervei militare.

3. Securitate cibernetică și contra-propagandă

- Elaborarea unei doctrine naționale de apărare cibernetică.
- Consolidarea instituțiilor responsabile de combaterea

dezinformării și propagandei externe.

4. Parteneriate strategice

- Extinderea cooperării cu Uniunea Europeană, NATO și partenerii bilaterali pentru instruire, dotare și securitate.
- Valorificarea sprijinului extern printr-o viziune internă coerentă.

5. Profesionalizarea armatei și resursa umană

- Crearea unui pachet atractiv pentru militari: salarii competitive, locuințe de serviciu, programe de instruire și carieră.
- Programe speciale de recrutare și educație patriotică în rândul tinerilor.

6. Apărare teritorială și Transnistria

- Consolidarea prezenței autorităților constituționale în zona de securitate.
- Sprijinirea reintegrării pașnice a regiunii transnistrene.

7. Armata și populația civilă

- Pregătirea armatei pentru a sprijini cetățenii în caz de cutre-

Vitalie Marinuța,
Ex-Ministru al Apărării
Republicii Moldova

mure, inundații, incendii, pandemii.

- Dezvoltarea colaborării eficiente cu MAI, SIS, SMURD și alte instituții pentru intervenții rapide.

Angajamentul LOC

Liga Orașelor și Comunelor își asumă construirea unei Republici Moldova sigură, respectată și protejată. Fără o armată modernă, o strategie de apărare coerentă și un sistem de securitate națională eficient, nu putem vorbi nici de dezvoltare economică, nici de prosperitate socială.

LOC va transforma apărarea națională într-un pilon central al statului modern, democratic și european.

Protectia mediului, schimbările climatice si tranziția verde

LOC își propune să facă din Republica Moldova un stat verde, curat și independent energetic, unde oamenii respiră un aer sănătos, consumă alimente sigure și au acces la energie regenerabilă la prețuri corecte. Viitorul nostru este inseparabil de tranziția verde: un drum spre independență energetică, economie circulară și protecția biodiversității. Pentru LOC, tranziția verde nu este doar o obligație internațională, ci o cale de a oferi siguranță și prosperitate fiecărei comunități. Moldova are LOC în Europa atunci când mediul și sănătatea oamenilor sunt puse în centrul politicilor publice.

Obiectivele LOC

1. Independență energetică verde

Argument: Moldova nu poate rămâne captivă dependenței de gaz și electricitate din import. Energia solară și eoliană este sprijinită de populație și poate reduce facturile. UE și băncile internaționale oferă granturi și împrumuturi verzi pentru asemenea proiecte. *Tranziția la energie solară și eoliană este susținută de majoritatea populației (78% dintre tineri între 25–34 de ani).*

Măsuri și acțiuni:

- Subvenții pentru gospodăriile care instalează panouri solare, cu prioritate pentru familiile vulnerabile.
- Parteneriate public-private pentru parcuri solare și eoliene regionale.
- Reduceri fiscale pentru companiile care investesc în tehnologii verzi.
- Crearea Fondului Național

pentru Tranziția Verde, cofinanțat din bugetul de stat, granturi UE și împrumuturi BERD/BM.

- Implementarea de scheme de subvenții pentru gospodării și IMM-uri care instalează panouri solare.

- Lansarea unui program de garanții de stat pentru companiile care accesează credite verzi la bănci.

2. Economie circulară și gestionarea deșeurilor

Argument: Gestionarea deșeurilor este prioritatea nr. 1 a populației. Economia circulară poate crea locuri de muncă locale și reduce dependența de importuri.

Măsuri și acțiuni:

- Crearea infrastructurii de colectare selectivă și reciclare în toate primăriile.
- Introducerea principiului „plătești pentru cât arunci” pentru stimularea reciclării.
- Sprijin pentru IMM-uri în dezvoltarea industriei de reciclare și reutilizare.

Iordanca-Rodica Iordanov,
Ex-ministră a Mediului

- Campanii naționale de educație pentru reducerea risipei alimentare și a plasticului de unică folosință.
- Stimulente fiscale pentru IMM-uri care produc din materiale reciclate sau dezvoltă tehnologii verzi.
- Atragerea de fonduri europene pentru centre regionale de reciclare și compostare.
- Sprijin pentru companiile mari în tranziția către producție sustenabilă, prin deduceri fiscale pentru investiții în tehnologii eficiente energetic.

3. Protecția sănătății și a hranei prin investiții verzi

Argument: 85% dintre cetățeni leagă sănătatea de schimbările climatice. Calitatea alimentelor este o preocupare majoră. Fondurile europene

>>

>>

ne pentru agricultură ecologică sunt o șansă pentru fermieri.

Măsurile și acțiunile:

- Sprijin financiar și tehnic pentru agricultorii care adoptă practici ecologice.
- Standard minim de calitate pentru apa potabilă și acces garantat la canalizare în toate localitățile.
- Monitorizarea strictă a calității aerului și a alimentelor prin laboratoare regionale.
- Crearea unui program de granturi pentru fermierii ecologici (cofinanțat din fonduri europene și naționale).
- Subvenții pentru modernizarea irigațiilor cu tehnologii eficiente energetic.
- Acces prioritar la piețele UE pentru producătorii care respectă standardele verzi.

4. Spații verzi și biodiversitate prin investiții comunitare

Argument: Conservarea biodiversității și a spațiilor verzi este o prioritate națională, dar primăriile nu dispun de bani.

Măsurile și acțiunile:

- Implementarea corectă a programului național de reîmpădurire și creare de perdele forestiere.
- Extinderea parcurilor naționale și a ariilor protejate.

- Crearea de coridoare ecologice în jurul orașelor și satelor.
- Fond verde pentru primării, finanțat din fonduri UE, destinat proiectelor de reîmpădurire și parcuri locale.
- Granturi competitive pentru proiecte de biodiversitate propuse de comunități și ONG-uri.
- Cofinanțare pentru proiecte transfrontaliere de mediu (România, Ucraina, UE).

5. Educație ecologică și implicare civică finanțată prin parteneriate

Argument: Implicarea personală în protecția mediului este susținută în special de tineri (61% dintre cei 16–24 ani).

Măsurile și acțiunile:

- Introducerea educației ecologice în toate treptele de învățământ.
- Campanii de voluntariat ecologic și proiecte comunitare cu participarea școlilor.
- Fonduri nerambursabile pentru ONG-urile care dezvoltă proiecte educaționale, inițiative locale și campanii verzi.
- Burse verzi pentru tinerii antreprenori care lansează start-up-uri ecologice.
- Parteneriate cu sectorul privat pentru campanii de conștientizare și acțiuni comunitare.

Angajamentele LOC

- Vom elibera Moldova de dependența energetică printr-o revoluție solară și eoliană, reducând facturile și creând locuri de muncă verzi.
- Vom transforma Moldova într-un hub regional al energiei regenerabile, finanțat din granturi UE și investiții private.
- Vom transforma deșeurile în resursă, astfel încât fiecare localitate să devină un model de economie circulară europeană.
- Vom proteja sănătatea oamenilor, garantând acces la apă curată, aer sănătos și produse agricole ecologice.
- Vom împăduri Moldova și vom opri defrișările, pentru a transmite generațiilor viitoare o țară verde și sigură.
- Vom apăra dreptul fiecărui cetățean la un mediu sănătos, integrându-l în politicile naționale și europene.

- Vom implica oamenii în decizii și acțiuni, transformând tranziția verde într-un proiect național al tuturor.
- Vom atrage fonduri europene și internaționale pentru a finanța tranziția verde, astfel încât povara să nu cadă pe umerii cetățenilor.
- Vom sprijini IMM-urile și companiile mari să devină actori ai economiei verzi, prin deduceri fiscale, garanții de stat și scheme de finanțare.
- Vom crea un Fond Verde pentru Primării, pentru ca fiecare localitate să aibă resurse proprii să planteze păduri, să recicleze și să investească în eficiență energetică.
- Vom transforma tranziția verde într-o sursă de locuri de muncă, investiții și prosperitate pentru fiecare comunitate.

Sănătate și calitatea vieții – o prioritate națională

LOC consideră sănătatea cetățeanului ca fiind **drept fundamental și pilon al dezvoltării naționale**. Accesul la servicii medicale de calitate și creșterea calității vieții sunt indispensabile pentru o **Moldovă modernă, europeană și competitivă**.

Ne propunem un sistem de sănătate care să fie **eficient, accesibil și centrat pe pacient**, unde prevenția are la fel de mare importanță ca tratamentul, iar cetățeanul are încredere că statul îi protejează sănătatea.

Direcții de acțiune

- 1. Reorganizarea rețelei medicale:** Optimizarea și modernizarea spitalelor, evitând suprapunerile și risipa de resurse; Crearea de centre regionale de excelență în domenii critice: cardiologie, oncologie, neurologie și pediatrie; Dezvoltarea rețelei de clinici de proximitate în mediul rural pentru acces rapid la servicii medicale de bază.
- 2. Prevenție și educație pentru sănătate:** Campanii naționale de prevenție pentru bolile cronice și infecțioase; Educație pent-

ru sănătate în școli și comunități, cu accent pe nutriție, sport și igienă; Program național de screening și monitorizare pentru populația adultă și vârstnică.

- 3. Acces la servicii și medicamente:** Extinderea programului de medicamente compensate, inclusiv pentru afecțiuni cronice și rare; Introducerea sistemului de telemedicină în fiecare raion, pentru consultații rapide și monitorizare la distanță; Asigurarea transparenței și a calității serviciilor medicale prin evaluări periodice și audit extern.
- 4. Profesioniști în sănătate:** Salarii competitive și programe de stimulare pentru medici, asistenți și personal medical; Burse și schimburi internaționale pentru tinerii profesioniști în medicină; Formare continuă obligatorie în noile tehnologii și standarde europene de îngrijire.

5. Calitatea vieții și sănătatea comunităților:

Dezvoltarea infrastructurii urbane și rurale pentru sport și recreere; Programe pentru protecția mediului și reducerea poluării, ca factor de sănătate publică; Sprijin pentru persoanele vulnerabile: vârstnici, persoane cu dizabilități și familii cu venituri mici. Obiective măsurabile până în 2029

- Creșterea speranței de viață cu minimum 5 ani.
- 100% acces la medic primar în fiecare localitate.
- 80% acoperire a populației prin programe de prevenție și screening.
- Reducerea timpului mediu de așteptare pentru servicii medicale specializate sub **30 de zile**.
- Creșterea cheltuielilor pentru sănătate la **7% din PIB**, cu transparență totală în gestionarea fondurilor.

LOC

CU FAȚA SPRE POPOR!
PACE · CREDINȚĂ · FAMILIE

LOC

Partidul Politic
„LIGA ORAȘELOR ȘI COMUNELOR”

LOC ÎN PARLAMENT – SINGURA GARANȚIE A CONTINUĂRII PARCURSULUI EUROPEAN!

Niciun partid nu va obține singur majoritatea în viitorul Parlament. Fără un alt partid cu adevărat pro-european, integrarea europeană riscă să fie stopată. Liga Orașelor și Comunelor are însă certitudinea că, prin sprijinul cetățenilor, acest lucru va fi evitat. LOC va accede în noul Parlament și va apăra parcursul european al Moldovei! La alegerile locale din 2023, la doar trei luni de la înființare, peste 56.000 de cetățeni au votat pentru LOC.

Astăzi, când partidul are de trei ori mai multe organizații teritoriale și când, zi de zi, ni se alătură oameni noi și demni, suntem siguri că Liga Orașelor și Comunelor este forța care va face diferența în noul Parlament și va menține cursul european al țării.

Tot mai mulți oameni înțeleg rolul crucial pe care îl va juca LOC și aleg să ne susțină. Prezența reprezentanților noștri în Parlament va garanta continuarea parcursului european și va aduce în guvernare profesionalism și transparență. Numai de Dumneavoastră depinde câți dintre acești oameni valoroși vor ajunge în noua componență a Parlamentului.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Nume Prenume		Anul nașterii	Raion/ localitate	Profesia	Funcția	Locul de muncă
	Aga Sergiu	1981	Orhei	Profesor/ Preot	Director	AO Filantropia Creștină
	Apostol Mihail	1984	Orhei	Politolog	Administrator	SRL Carnicero
	Bednii Svetlana	1981	Dondușeni	Matema- ticiană	Administrator	SRL IT Education
	Bendas Olesea	1984	Italia/ Pordenone	Mediator	Manager, Reprezentantă a Diasporei din Italia	Cantina socială Pordenone
	Bujorean Alexandru	1988	Leova	Jurist	Primar	Primăria Leova
	Burlacu Ion	1981	Chișinău	Medic- stomatolog	Administrator	Autoburg SRL
	Caraman Natalia	1978	Chișinău	Jurist	Jurist	SC Navali- Dar SRL
	Catan Ana	1990	Anenii Noi	Asistent social	Asistent social	STAS Anenii Noi
	Catărău Oxana	1987	Ialoveni	Științe umaniste	Specialist Relații externe și atragere investiții	Primăria Ialoveni
	Cernomoreț Anna	1988	Căușeni	Secretar- referent	Consilier	Primăria or.Căușeni
	Chirinciuc Vladimir	1954	Chișinău	Diplomat	Pensionar	
	Ciobotaru Elena	1980	Leova	Profesor	Specialist principal	Direcția Învățământ a CR Leova
	Ciocan Maria	1961	Chișinău	Jurist	Kinetoterapeut	S.S. Fluturele Albastru
	Cobzac Grigore	1959	Hîncești	Inginer- constructor	Administrator, Ex-președinte al Raionului Hîncești, Ex-deputat în Parlamentul RM	SRL Digricom
	Cociu Vladislav	1970	Ștefan Vodă	Manager	Primar	Primăria Ștefan Vodă
	Cojocari Constantin	1967	Edineț	Profesor	Primar	Primăria Edineț
	Crețu Aliona	1984	Leova	Regizor	Director	Casa de Cultură Leova
	Cuiban Aliona	1976	Rezina	Politolog	Consilier raional Rezina, ex-șefă a Direcției Asistența Socială Rezina	
	Curecheru Veaceslav	1961	Rezina	Inginer electrician	Pensionar	-
	Darie Vladimir	1952	Ialoveni	Istoric	Deputat în primul Parlament al RM	
	Donțu Anatolie	1979	Căușeni	Manager- economist	Consultant vânzări, ex-primar al or. Căușeni	SRL Repar Plus
	Donțu Sergiu	1977	Căușeni	Jurist	Șef-adjunct post vamal	Biroul Vamal Centru
	Donțu Svetlana	1972	Căușeni	Marketolog	Manager	Agenția de turism AN Tour
	Dzîc Tatiana	1983	Edineț	Jurist	Manager	Grădinița nr.4 Edineț
	Evdochimenco Irina	1987	Edineț	Profesoară	Director	Grădinița nr.3 Edineț
	Gherman Cătălina	1989	Leova	Economistă	Specialistă în atragerea investițiilor	Primăria Leova
	Gherța Ariadna	2006	Chișinău	Studentă	Studentă	Universitatea de Stat din Moldova

	Gudumac Ion	1961	Leova	Inginer	Consilier raional Leova, ex-Președinte al raionului Leova	Consiliul Raional Leova
	Harabari Ludmila	1971	Dondușeni	Administrator public	Primar	Primăria Rediul Mare
	Iordanov Iordanca- Rodica	1976	Chișinău	Jurist	Conferențiar universitar, Ex-ministră a Mediului	Universitatea de Stat din Moldova
	Josanu Neonila	1990	Rezina	Asistent medical	Asistent medical	Centru de plasament Rezina
	Lesnic Liviu	1979	Edineț	Inginer mecanic	Director	SRL Media Nord
	Loșac Alexandru	1978	Edineț	Politolog	Administrator	IM Transport Public Edineț
	Lucașciuc Igor	1964	Ocnîța	Jurist	Director filială	SA Acordgrup
	Magu Ludmila	1955	Edineț	Profesor	Secretar, ex-primar a or.Cupcini	Secretar al Consiliului Local Cupcini
	Marin Tatiana	1963	Ștefan Vodă	Profesoară	Președintă	Mișcarea Ecologistă Ștefan Vodă
	Marinuța Vitalie	1970	Dubăsari	Militar	Președinte, general în rezervă, ex-ministru al Apărării	AO «Asociația Veteranilor și Rezerviștilor din RM»
	Matei Alina	1975	Ialoveni	Jurnalistă	Producătoare TV	IP Compania Teleradio- Moldova
	Mereacre Nicolae	1956	Ialoveni	Jurnalist	Ex-secretar al Consiliului Raional Ialoveni	
	Mocan Veronica	1972	Ștefan Vodă	Asistent social	Primar	Primăria Tudora
	Nicula Iurie	1960	Anenii Noi	Electro- Mecanic	Temporar neangajat	
	Ostafiiciuc Dumitru	1988	Dondușeni	Jurist	Manager vânzări	SA Furnizarea Energiei Electrice Nord
	Paraschiv Marius	2002	Hîncești	Tehnician	Manager vânzări	SC Vadalex-Agro SRL
	Patîc Tatiana	1988	Leova	-	Metodistă	Casa de Cultură Leova
	Poclit Lilia	1982	Leova	Profesor	Șef	SMCFPC al Dir. Învățământ Leova
	Remeșovschi Natalia	1977	Chișinău	Pedagog	Lector universitar	ASEM
	Rența Sergiu	1983	Cahul	Economist	Inginer, consilier raional și municipal Cahul	SA Moldtelecom
	Rujanschi Cristina	1986	Leova	Jurist	Jurist	SA Apa-Canal Leova
	Severin Cristian	1999	Dubăsari	Arhitect	Student, reprezentant al Diasporei din Marea Britanie	University of East London
	Stici Aliona	1985	Orhei	Jurist	Avocat	CA Stici Aliona
	Tonu Alexandru	1988	Ialoveni	Funcționar Public	Manager Energetic	SA Energocom
	Tonu Galina	1966	Ialoveni	Profesoară	Metodist	Grădinița de copii Regina Maria Ialoveni
	Ursan Andrei	1994	Edineț	Silvicultor	Administrator	SRL Ursand Energie
	Vasilachi Ana	1970	Chișinău	Jurist	Manager, ex-viceministră a Apărării,	S.S. Fluturele Albastru
	Vîntu Anatolie	1982	Criuleni	Filolog	Funcționar public	

CU FAȚA SPRE POPOR!
LOC PACE · CREDINȚĂ · FAMILIE

Partidul Politic
„LIGA ORAȘELOR ȘI COMUNELOR”

